Håndtering av brannfarlig stoff

Dokumentnr.	GE-2.08-11 R
Type	Rutine
Kapittel	2.08 Verksted, lager og kjemikalier
Gjelder for	Alle som lagrer, transporterer, laster, losser, fyller eller bruker brannfarlig væske, gass og trykksatte beholdere for Gjerdalen
Revisjon / dato	Rev. 01 · Utkast
Utarbeidet av	HMS- og kvalitetsleder
Godkjent av	Daglig leder
Krav og grunnlag	ISO 45001 8.1; ISO 45001 8.2; Brann- og eksplosjonsvernloven; Forskrift om håndtering av brannfarlig, reaksjonsfarlig og trykksatt stoff; Forskrift om brannforebygging
Erstatter	SmartDok 0208-060 R

1. Formål og omfang

Rutinen skal sikre at brannfarlig stoff blir håndtert slik at vi forebygger brann og eksplosjon. Håndtering betyr all omgang med farlig stoff: lagring, behandling, transport, lasting, lossing, fylling og bruk. Aktsomhetsplikten gjelder alle som håndterer farlig stoff.

Farlig stoff deles inn i brannfarlig, reaksjonsfarlig og trykksatt stoff. Hos oss gjelder det særlig diesel, fyringsolje, bensin til småmaskiner, propan, acetylen, oksygen, spraybokser og løsemiddelbaserte produkter.

2. Ansvar

Rolle	Ansvar
Daglig leder	Sørger for at lagre og tankanlegg er forsvarlige, og at meldeplikten til DSB er oppfylt.
HMS- og kvalitetsleder	Holder oversikt over produkter, mengder og lagersteder, risikovurderer og kontrollerer årlig om meldeplikten gjelder.
Anleggsleder	Sørger for merking, skilting, slokkeutstyr og orden på lagerstedene på anlegget.
Alle	Viser aktsomhet og følger rutinen.

3. Definisjoner

Brannfarlig væske deles inn i kategorier etter flammepunkt og kokepunkt, se forskrift om håndtering av farlig stoff vedlegg 1:

Kategori	Kriterium	Eksempel
Kategori 1	Flammepunkt under 23 °C og kokepunkt høyst 35 °C	Bensin
Kategori 2	Flammepunkt under 23 °C og kokepunkt over 35 °C	Rødsprit, aceton
Kategori 3	Flammepunkt fra 23 °C til og med 60 °C	White spirit, parafin
Diesel og fyringsoljer	Flammepunkt fra 60 °C til og med 100 °C	Diesel, fyringsolje

Diesel og fyringsolje har egne mengdegrenser i forskriften.

4. Arbeidsgang

4.1 Oversikt og meldeplikt

1. Før oversikt over hvilke brannfarlige produkter som brukes og lagres, og i hvilke mengder. Vurder hele tiden om de blir forsvarlig håndtert og lagret.
2. Send melding elektronisk til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) hvis mengdene er like store som eller større enn grensene i forskriften (§ 12 og vedlegg 2). Et utvalg av grensene:

Stoff	Mengde som utløser melding til DSB
Brannfarlig væske kategori 1 og 2	6 000 liter
Brannfarlig væske kategori 3	12 000 liter
Diesel og fyringsolje	100 000 liter

3. Kontroller minst én gang i året om samlet lagret mengde per anlegg når grensene.

> **Merk:** Forskriften er endret med virkning fra 1. januar 2027 (forskrift 4. februar 2026 nr. 140). Kontroller grensene på nytt da.

4.2 Lagring og bruk

1. Risikovurder lagring og bruk, og sett inn tiltak som reduserer risikoen til et akseptabelt nivå. Se **GE-2.01-01 R** Risikovurdering i bedrift.
2. Lagre brannfarlig væske i godkjent emballasje og i eget, ventilert og merket brannskap eller lagerrom. Hold avstand til tennkilder og varmt arbeid.
3. Gassflasker lagres stående og sikret mot velt, helst ute i låst og ventilert gassbur. Skiltet «Gass under trykk» skal henge på døra.
4. Områder der farlig stoff håndteres, skal være skiltet med farepiktogram og «Røyking og åpen flamme forbudt».
5. Bruk egnet verneutstyr ved håndtering av farlig stoff, se **GE-2.01-03 R** Bruk av personlig verneutstyr.
6. Fyll drivstoff med motoren av. Røyking er forbudt ved fylling. Fyll bensin til småmaskiner på bakken, ikke på lasteplanet.
7. Transport av drivstoff og gass på kjøretøy følger **GE-2.06-03 R** Transport av farlig gods.

4.3 Beredskap og varsling

1. Det skal være en beredskapsplan som dekker brann og lekkasje på lagerstedene, og den skal være kjent. Se **GE-2.02-02 R** Beredskapsplan.
2. Ved brann eller større uhell: ring 110.
3. Varsle DSB straks ved større ulykker med farlig stoff.

> **Viktig:** Ved brann eller lekkasje av brannfarlig stoff: varsle 110, få folk i sikkerhet og fjern tennkilder hvis det kan gjøres uten fare.

5. Kontroll, registrering og dokumentasjon

- Lagersteder for brannfarlig stoff er med i vernerundene, se **GE-2.02-06 R** Vernerunde.
- Oversikten over lagrede produkter føres i listen over lagrede kjemikalier.
- Årlig mengdekontroll og eventuell melding til DSB dokumenteres av HMS- og kvalitetsleder og lagres i SharePoint/Teams.
- Uhell, lekkasjer og branntilløp meldes som RUH i SmartDok.

6. Referanser

- Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven)
- Forskrift om håndtering av brannfarlig, reaksjonsfarlig og trykksatt stoff samt utstyr og anlegg som benyttes ved håndteringen
- Forskrift om brannforebygging
- Innmelding av farlig stoff til DSB
- **GE-2.01-01 R** Risikovurdering i bedrift
- **GE-2.01-03 R** Bruk av personlig verneutstyr
- **GE-2.02-02 R** Beredskapsplan – etablering, øving og revisjon
- **GE-2.02-06 R** Vernerunde
- **GE-2.06-03 R** Transport av farlig gods
- **GE-2.08-06 R** Bruk av sveise- og skjæreutstyr
- **GE-2.08-09 R** Stoffkartotek
- **GE-2.08-12 R** Bruk av mindre dieseltanker
- Liste over lagrede kjemikalier

Revisjonshistorikk

Rev.	Dato	Endring	Godkjent av
01	Utkast	Første utgave i GE-håndboka. Skrevet om fra SmartDok 0208-060 R.	Daglig leder